

[Inger Gautier Schmit.]

Jeg kan i det store og hele anbefale Lovforslaget, men jeg vilde ønske, at Ministeren kunde udtale noget om, at Forslaget kunde blive saadan administreret, at der ikke var Tale om ekstra Bevillinger, men at Loven kom til at hvile i sig selv.

Gerda Mundt: Vi har længe spejdet efter en Fortsættelse af de Forslag til Fremme af en positiv Befolkningspolitik, som allerede var paabegyndt. Her er et lille Lyspunkt, og det skønner vi paa, ud fra det, at Smuler er ogsaa Brød. Jeg takker Ministeren for Forelæggelsen af dette Lovforslag, men jeg kan ikke undlade at sige, om ikke en anden Gang et Forslag maa komme paa et tidligere Tidspunkt. Naar vi faar Forslaget forelagt den ene Dag og først faar Lovforslaget i Hænde Klokken halvfire og allerede Dagen efter skal have det til første Behandling, er det ganske overordentligt vanskeligt — tilmed naar det er et Stof, vi gerne vil arbejde noget mere med, bl. a. skal skaffe os Underretning hos de forskellige Mødrehjælpsinstitutioner — at gøre et virkeligt Arbejde.

Realiteten i dette lille Lovforslag er allerede kommet frem baade gennem Forelæggelsen og gennem de andre Ordføreres Taler, nemlig at Stat og Kommune skal refundere Halvdelen af Mødrehjælpens Udgifter, ikke blot til Børnetøj, men ogsaa til Barnesenge og Barnevogne samt Udstyr til disse og endelig ogsaa til Hushjælp i Barselperioden. Dette kan vi fra vor Side ganske tiltræde og gør det overordentlig gerne. I Befolkningsskommissionens Forslag om Moderskabsydelse — jeg henviser her til Betænkningen Nr. 3, Side 131 — foresloges det enstemmigt, at der ogsaa fra det offentlige skulde ydes Tilskud til Senge og Barnevogne samt Udstyr til disse, og det er det, som nu foreslaas indført i Loven om Mødrehjælpsinstitutioner af 15. Marts 1939.

Det er i Virkeligheden meget store Udgifter, der er nødvendige til det ventede Barns Udstyr. Det er nødvendigt at skaffe en Senge og i høj Grad ønskeligt ogsaa at skaffe en Barnevogn. Men de private Midler, som Mødrehjælpsinstitutionerne raa-der over, rækker ikke langt, og de er endda forholdsvis større her i København end i det øvrige Land. Jeg har bragt i Erfaring, at her i København er der fra 1. April 1941 indtil nu ydet Tilskud til 166 Familier til Senge, Vogn og Sengetøj, altsaa uden at der er givet noget Tilskud fra det offentlige.

Saa vidt jeg ved, er Beløbene gennemgaaende ca. 40 Kr., og naar man tænker paa, at alene en Barnevogn nu koster 150 Kr., vil man forstaa, hvor haardt tiltrængt det er for en ubemidlet Familie at faa en Haandsrækning her. Jeg er selvfølgelig ganske klar over, som ogsaa det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmit sagde, at i mange Tilfælde kan man hjælpe sig med en brugt Barnevogn, og den kan gaa paa Tur og kan ogsaa i visse Tilfælde laanes fra den ene Familie til den anden.

Vi er sikkert alle enige om, at det er Samfundets Pligt at støtte og lette Vejen for de gode Hjem, hvor Fremtidens Slægt skal fødes og opdrages, det trænges der i høj Grad til, ikke mindst nu, da Vanskelighederne ved at stifte Familie er større end nogen Sinde. Det ved jeg ogsaa, at den højtærede Arbejdsminister er i høj Grad interesseret i. Paa et andet Omraade, hvor det drejer sig om at skaffe Mælk, har den højtærede Minister været med til ved Lov af 22. December om Hjælp til Indkøb af visse Levnedsmidler at skabe en Ordning, som er overordentlig god: at den vordende Moder i et halvt Aar kan faa 1 l Mælk daglig.

Jeg vil ogsaa gerne slutte mig til den Opfordring, der er kommet fra det ærede Medlem Fru Nina Andersen, til, at Befolkningsskommissionen maatte fortsætte sit Arbejde. Jeg tror, det var forkert, at det standsede saa brat, for der er Brug netop for de Forslag derfra til videre Udarbejdelse, og vi har ogsaa set, at adskillige af de Forslag, bl. a. det, der drejer sig om børnerige Familier, meget hurtigt er kommet til at foreligge her i Tinget som Lovforslag og er blevet enstemmigt vedtaget her. Om hele det store Omraade med forebyggende Børneforsorg var man i Befolkningsskommissionen kommet med en foreløbig Betænkning, og det er et Omraade, som store Kredse af vort Land ønsker skal faa en bedre og rationellere Løsning, end den har i Øjeblikket.

I en af Folkeregisteret nylig udarbejdet Tabel ser man, at Ægteskabshyppigheden i København er stærkt dalende. I 1939 blev der indgaaet 8 609 Ægteskaber, i 1941 kun 7 435. Jeg tror nok, man kan være vis paa, at økonomiske Betæneligheder i hvert Fald er en væsentlig Aarsag til Nedgangen i Ægteskaber og dermed ogsaa Betæneligheden ved at stifte Familie og faa Børn. Det er jo ikke blot en Privatsag at stifte Hjem, det er samfundsmæssigt af stor Værdi for hele det danske Folk, naar et Hjem bliver grundlagt; men dette skal give sig stærkere og klarere Udslag gennem vor fælles Politik